

เริ่มต้นกระทำผิด

การกระทำ = คิด ตกใจ ลงมือตามที่คิด

ขั้นตอนการกระทำผิด

1. คิด
2. ตกใจ
3. ตระเตรียม → บางกรณีกฎหมายกำหนดเป็นความผิด ม.107 – 110, 114, 128
4. ก่อนลงมือ → บางกรณีกฎหมายกำหนดเป็นความผิด ม.209, 210, 215
5. ลงมือ → พยายาม
6. สำเร็จ

พยายามทำความผิด ม.80, 81, 82

การวินิจฉัยความพยายาม

ความผิดมีภายในมีความผิดเดียว → กิริยาธรรมชาติในลักษณะความผิด เช่น

ทำร้าย : เจ็บมือชก ยกไม้เตรียมตี

ฆ่า : เล็งปืน

ความผิดภายในมีหลายความผิด → มีการทำความผิดอันใดอันหนึ่งแล้ว

ชิง = ลักทรัพย์ + ใช้กำลังประทุษร้าย

1) ทฤษฎี

- โกล้ชิตต่อผล → โกล้ผลสำเร็จ (ถึงขั้นตอนสุดท้าย) เช่น นำยาพิษผสมน้ำไว้ตู้เย็น
- ไม่คลุมเครือ → กระทำในขั้นตอนที่แสดงออกชัดแจ้งว่าทำความผิดฐานใด
- เป็นภยันตราย → ทำให้เกิดความกลัวในภยันตราย
- ขั้นตอนสำคัญ → มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเป็นขั้นตอนสำคัญในการทำผิด เช่น ล่อให้ไป ตักรอ ติดตามผู้เสียหาย ครอบครอง

2) ศาล

ถือหลัก “ได้กระทำลงจนโกล้ชิตกับผลสำเร็จอันพึงเห็นได้ประจักษ์” (โกล้ชิตต่อผล)

1. พยายาม (บังเอิญ) ม.80

(1) ผู้กระทำมีเจตนา

(2) ลงมือกระทำ → กระทำ ขั้นตอนสุดท้าย + โกล้ชิตต่อผลสำเร็จ

(3) ทำไปไม่ตลอด หรือ ตลอดแล้วแต่ไม่บรรลุผล

(4) รับโทษ 2 / 3 ของโทษที่กำหนดในความผิด

ตัวอย่าง

- 1) แดงเลี้ยงปืนไปยังดำ ยังไม่ขึ้นนก
- 2) แดงเลี้ยงปืนไปยังดำ ขาวแย่งปืน
- 3) แดงเลี้ยงปืนไปยังดำ มีเสียงรถตำรวจ จึงเก็บปืนหนีไป
- 4) แดงเลี้ยงปืนไปยังดำ มีคนเดินมากลัวจำหน้าได้ จึงเก็บปืนหนีไป
- 5) แดงยิงดำ ดำหลบทัน
- 6) แดงยิงดำ แพทย์ช่วยได้ ดำไม่ตาย
- 7) แดงยิงดำ ไมโดน
- 8) แดงยิงดำ กระสุนตัน
- 9) แดงยิงดำ กระสุนเสื่อม
- 10) แดงยิงดำ ปืนไม่ลั่น
- 11) แดงยิงดำ ปืนกระบอกกด
- 12) แดงปาระเบิด ระเบิดไม่ระเบิด
- 13) แดงเอายาพิษให้ดำกิน ดำไม่ตายเพราะพิษไม่ถึง
- 14) แดงเอายาพิษให้ดำกิน ดำรู้ตัวไม่กิน
- 15) แดงเอายาพิษให้ดำกิน ดำส่งแก้วให้ขาวกิน ดำไม่ตาย ขาวตาย
- 16) แดงขับรถฝ่าด่านตำรวจดำ ตำรวจดำหลบทัน

2. พยายามที่เป็นไปไม่ได้โดยแน่แท้ ม.81

- (1) ผู้กระทำมีเจตนา
- (2) ลงมือกระทำ → กระทำ ขั้นตอนสุดท้าย + ใกล้เคียงต่อผลสำเร็จ
- (3) ทำไปไม่ตลอด หรือ ตลอดแล้วแต่ไม่บรรลุผล
- (4) ไม่สามารถบรรลุโดยแน่แท้ เพราะเหตุปัจจัย หรือ เหตุวัตถุ
 - ปัจจัยที่ใช้กระทำผิด .. ของที่ใช้
 - วัตถุ (Object)
- (5) รับโทษ 1/2 ของโทษที่กำหนดในความผิด

ตัวอย่าง

- 1) แดงยิงดำ ปืนไม่ใส่กระสุน เข้าใจว่ามีกระสุน
- 2) แดงยิงดำ กระสุนกำลังอ่อน ไม่มีทางตาย
- 3) แดงยิงปืนแก๊ป ปืนบรรจุลูกแต่ไม่มีแก๊ป
- 4) แดงปาระเบิด กำลังอ่อน ไม่มีทางตาย
- 5) แดงตีดำ ด้วยท่อยางแอร์คล้ายไม้
- 6) แดงตีดำ ด้วยโฟมคล้ายไม้
- 7) แดงเอายาพิษให้ดำกิน แท้จริงเป็นผงแป้ง

กรณีการไม่บรรลุผลด้วยความเชื่อองมงาย ม.81 ว.2

- มีความชั่วร้าย
- ลงโทษ แต่ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้

เช่น สาปแช่ง เผ่าพริก เสกตะปู ควายธนู วิธีการไสยศาสตร์ต่างๆ

3. การไม่บรรลุผลโดยผู้กระทำ ม.82 (ยับยั้งกลับใจ)

- (1) ได้พยายามกระทำผิด → ได้ลงมือกระทำผิดไปแล้ว
- (2) ยับยั้งเสียเอง → เป็นเหตุลักษณะคดี มีผลทั้งกลุ่ม
- (3) กลับใจแก้ไข → เป็นเหตุส่วนตัว มีผลเฉพาะตัว
- (4) สมัครใจยุติการกระทำด้วยตนเอง (ไม่โดนกดดัน)
- (5) ไม่ต้องรับผิดฐานพยายาม แต่ต้องรับผิดในความผิดที่ทำไปแล้ว (สำเร็จไปแล้ว)

ตัวอย่าง

- 1) แดงลงมือปล้นรถบรรทุก ขณะทำพบว่ารถเป็นของนายดำเพื่อนเก่า จึงยุติการปล้น
- 2) แดงจะทำร้ายนางดำอดีตคนรัก ขณะจะตบคิดถึงอดีตรักที่เคยหวาน จึงเลิกทำร้าย
- 3) แดงจะทำร้ายนางดำอดีตคนรัก ขณะจะตบเกิดสงสาร จึงเลิกทำร้าย
- 4) แดงจะไปปล้นรถบรรทุก ขณะเดินไปปล้นได้ยินเสียงหมาหอน กลัวผีจึงยุติการปล้น
- 5) แดงยิงดำบาดเจ็บ สงสารเลยพาแดงไปรักษา
- 6) แดงลงมือปล้นบ้าน แต่บ้านมีแต่คนแก่จึงสงสารเลิกปล้นทรัพย์
- 7) แดงลงมือชิงทรัพย์ พบว่าเป็นคนพิการตาบอดจึงสงสารเลิกชิงทรัพย์
- 8) แดงลงมือชิงทรัพย์ พบว่าเป็นหญิง โจรจริงไม่ทำผู้หญิง จึงเลิกชิงทรัพย์
- 9) แดงเอายาพิษให้ดำกิน ดำกินไปพิษยังไม่ทำงาน แดงสงสารเอายาถอนพิษให้ดำทาน

ตัวอย่าง

(1) แดงต้องการฆ่าดำ แดงเลี้ยงปืนไปที่ดำ เกิดสงสารจึงไม่ยิงดำ

- แดงพยายามฆ่าดำ ม.288, 80
- แดงไม่ต้องรับผิดฐานพยายามฆ่า ม.82
- แดงต้องรับผิดในโทษที่ทำไปแล้ว
 - พกพาอาวุธไปในเมือง ม.371
 - พรบ.อาวุธปืน
 - ทำให้กลัวหรือตกใจ ม.392

(2) แดงต้องการฆ่าดำ แดงยิงปืนไปที่ดำ ดำบาดเจ็บ แดงสงสารจึงพาดำไปรักษา

- แดงพยายามฆ่าดำ ม.288, 80
- แดงไม่ต้องรับผิดฐานพยายามฆ่า ม.82
- แดงต้องรับผิดในโทษที่ทำไปแล้ว
 - ทำร้ายร่างกาย ม.295, 297, 391 แล้วแต่กรณี
 - พกพาอาวุธไปในเมือง ม.371
 - พรบ.อาวุธปืน
 - ทำให้กลัวหรือตกใจ ม.392

ผู้กระทำผิดตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

1. ตัวการ ม.83

- (1) การกระทำผิด โดยเจตนา → ถึงชั้นลงมือ หรือ กม.กำหนดเป็นความผิด (เมื่อผิด)
- (2) ผู้กระทำ 2 คน ขึ้นไป
- (3) กระทำร่วมกัน ขณะกระทำผิด → ในขณะเกิดเหตุ ร่วมทำ หรือ แบ่งหน้าที่กันทำ หรือ พร้อมช่วยเหลือ
- (4) เจตนาร่วมกัน ขณะกระทำผิด → รับผิดเท่าเจตนาเท่านั้น

ผล : เมื่อร่วมกันทำผิดก็ต้องรับผิดในผลที่เกิดจากการกระทำของคนอื่นๆ ด้วย

ตัวอย่าง

1. นางแดงคอยดูต้นทาง ให้นายดำ ไปข่มขืนนางขาว
2. นางแดงคอยดูต้นทาง ให้นายดำ นายเหลือง ไปผลัดเปลี่ยนกันข่มขืนนางขาว

3. นางแดงใช้ปืนขู่นางขาว ให้นายดำ ไปข่มขืนนางขาว
4. นางแดงมอมเหล่านายดำ พอนายดำหลับก็เปิดประตูให้นายเขียวเข้ามาเอาของในบ้านดำ
5. นายแดงคอยดูตำรวจที่ปากซอย ให้นายดำและนายเขียวเข้าไปเอาทรัพย์บ้านนายขาว
6. นายแดงกระชากสร้อย นายดำติดเครื่องเรือหางยาวพร้อมหนี้
7. นายแดงทำทีไปขอน้ำดื่มนายดำ เมื่อนายดำพาแดงเดินไปหยิบน้ำดื่มหลังบ้าน นายขาวก็หยิบมือถือจากโต๊ะนายดำไป
8. นายแดงยื่นบัตรตำรวจขาวเพื่อไม่ให้เห็นเหตุการณ์ชิงทรัพย์ของนายดำ
9. นายแดงและนายดำเจตนาไปลักทรัพย์บ้านขาว นายขาวตื่นเจอนายดำจึงยิงขาวตาย
10. นายแดงและนายดำเจตนาทำร้ายนายขาว นายแดงดูต้นทาง นายดำไปตีนายขาวบางเจ็บ ต่อมา นายขาวตาย
11. นายแดงและนายดำเจตนาทำร้ายนายขาว นายแดงเอามีดกรีดหน้านายขาวเสียโฉมติดตัว
12. นายแดง นายเหลืองและนายดำเจตนาฆ่านายขาว นายแดงล้มลงหยิบมีดแทงนายขาวตาย
13. นางแดงและนายดำเป็นบิดและมารดาเด็กชายขาว นายแดงและนายดำพร้อมใจไม่ให้อาหารเด็กชายขาวตาย
14. นายแดงและนายดำนัดไปแข่งรถแข่ง รถนายแดงและนายดำเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับรถพุ่งชนนายขาวตาย
15. นายแดงเป็นพนักงานทำเอกสารร่วมมือกับนายดำ ทำเอกสารปลอม

1. ผู้ใช้ ม.84 (ทั่วไป)

(1) การกระทำ "ก่อ" ให้ผู้อื่นกระทำความผิด → เหตุให้ผู้อื่นตกลงใจกระทำผิด

(2) กระทำโดยเจตนา

ผิดเมื่อ : ใช้เมื่อไหร่ผิด 1 / 3 ของความผิดสำเร็จ

: ผู้อื่นกระทำความผิดตามที่ใช้ ผู้ใช้รับผิดเท่าตัวการ

วิธีก่อ : ใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน ยุยง วิธีอื่นใด ... เป่าหู หลอก ฯลฯ

ตัวอย่าง

1. นายแดงจ้างนายขาวไปฆ่าดำ
2. นายแดงจ้างนายขาวไปฆ่าดำ นายขาวทราบแต่หนึ่งเฉย
3. นายแดงหลอกนายดำว่าภริยานางขาวมีชู้กับนายเขียว ให้นายดำไปทำร้ายนายเขียว
4. ก. ใช้ ข. ใช้ ค. ให้ไปจ้าง ง. ไปฆ่า จ.
5. นายแดงเป็นพนักงานทำเอกสาร ใช้นายดำทำเอกสารปลอม

6. นางแดงภริยาขุนายดำสามีซึ่งเป็นข้าราชการรับสินบนพ่อค้า

2. ผู้โฆษณา ม.85

(1) หลักเดียวกับ ม.84

(2) “ก่อ” โดยวิธีโฆษณาหรือประกาศ กับคนทั่วไป → นสพ. ประกาศในที่สาธารณะ TV วิทยุ internet ใบปลิว ปลุกระดม ฯลฯ

(3) ความผิดต้องมีโทษไม่ต่ำกว่า 6 เดือน

ผิดเมื่อ : โฆษณา/ประกาศ เมื่อไหร่ผิด 1 / 2 ของความผิดสำเร็จ

: ผู้อื่นกระทำผิดตามที่ใช้ ผู้โฆษณา/ประกาศ รับผิดเท่าตัวการ

ตัวอย่าง

1. นายแดงโกรธนายดำ จึงพิมพ์โฆษณาจ้างให้คนไปเชกหัวนายดำ แล้วมารับเงินจากนายแดง

3. ผู้สนับสนุน ม.86

(1) มีการกระทำผิดเกิดขึ้น → ช้ลงมือ หรือ กม.บัญญัติเป็นความผิด

(2) กระทำโดยเจตนาที่ ช่วยเหลือ / ให้ความสะดวก ที่ผู้อื่นกระทำผิด

(3) ก่อน หรือ ขณะกระทำความผิด

(4) ผู้กระทำผิด จะรู้ หรือ ไม่รู้ ก็ตาม

วิธีการ : กว้างมาก : ให้ความสะดวก ให้แรงใจ ให้อาวุธ ใหยานพาหนะ

ผิดเมื่อ : รับผิด 2/3 ของโทษจริง ๆ ที่สนับสนุน → รับ 2/3 ของพยายาม, 2/3 ของความผิดลัก

ทรัพย์

ตัวอย่าง

1. นายแดงเปิดหน้าต่างของบ้านทิ้งไว้ เพื่อให้นายดำเข้ามา
2. นายแดงเปิดหน้าต่างของบ้านทิ้งไว้ เพื่อให้นายดำเข้ามา แต่นายดำเข้าทางประตู
3. นายแดงนัดหมายนายดำให้เข้ามาลักทรัพย์ นายแดงเปิดหน้าต่างของบ้านทิ้งไว้ เพื่อให้ให้นายดำเข้ามา แต่นายดำเข้าทางประตู
4. นายแดงให้ปิ่นนายดำเพื่อไปลักทรัพย์
5. นายแดงให้ปิ่นนายดำเพื่อไปลักทรัพย์ นายดำไม่เอา
6. นายแดงขับสามล้อมาส่งนายดำ แล้วรอรับนายดำกลับ ในระหว่างที่นายดำไปลักทรัพย์

7. นายแดงผูกหมาไว้ เพื่อให้นายดำเข้ามาลักทรัพย์
8. นายแดงคอยให้กำลังใจ ที่นายดำไปลักทรัพย์
9. นายแดงคอยส่งเสียงเชียร์นายดำ ที่นายดำไปทำร้ายนายขาว

ม.87 ขอบเขตของ ผู้ใช้ / โฆษณาหรือประกาศ / สหับสนุน → รับผิดชอบในขอบเขตเจตนา เว้นแต่
 เล็งเห็นผล หรือ กรณีต้องรับโทษหนักขึ้น เช่น 295 → 297 , 290

ม.88 การขัดขวางของ ผู้ใช้ / โฆษณาหรือประกาศ / สหสนับสนุน

(1) กระทบถึงขั้นลงมือกระทำความผิด

(2) บุคคลดังกล่าวขัดขวาง → สมัครใจหรือไม่ก็ได้ และไม่จำเป็นต้องลงมือด้วยตัวเอง เช่น กลัวผี
 กลัวตำรวจ กลัวคนเห็น กลัวบาป

(3) เป็นเหตุให้กระทำไม่ตลอด หรือ ตลอดแต่ไม่บรรลุผล

ผล : ผู้ใช้ รับผิดชอบเพียง ม.84 ว.2 คือ รับ 1/3 ของความผิด

ผู้โฆษณา/ประกาศ รับผิดชอบเพียง ม.85 ว.1 คือ รับ 1/2 ของความผิด

ผู้สนับสนุน ไม่ต้องรับโทษ

การกระทำผิดและการลงโทษ

1. การกระทำความผิดเดียวผิดกฎหมายหลายบทลงโทษบทหนัก ม.90
2. การกระทำหลายกรรมต่างกัน เรียงกระทงลงโทษ ม.91

รวมกันแล้ว จำคุกไม่เกินกำหนด

- 10 ปี ในความผิดกรรมที่หนักสุดจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 3 ปี
- 20 ปี ในความผิดกรรมที่หนักสุดจำคุกอย่างสูงเกิน 3 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี
- 50 ปี ในความผิดกรรมที่หนักสุดจำคุกอย่างสูงเกิน 10 ปี เว้นแต่จำคุกตลอดชีวิต

กรรมเดียว = เจตนาเดียว

หลายกรรม = หลายเจตนา หรือ เจตนาต่างกันไป

ตัวอย่าง

1. นายแดงมีระเบิดในครอบครอง พอตำรวจจะจับนายแดงปาระเบิดใส่ตำรวจ
2. นายแดงกับพวกปล้นทรัพย์ เห็นนางสาวจึงข่มขืนกระทำชำเรานางสาว
3. นายแดงตีนายขาวด้วยมือขวา ยิงดำด้วยมือซ้าย ยิงนายเหลืองไปอีก 1 นัด และยิงนายเขียวไปอีก 2 นัด
4. นายแดงฆ่านายขาว เอาแหวนของนายขาวไป
5. นายแดงกับพวกปิดถนน ปล้นรถสิบล้อคืนนั้นปล้นไป 5 คัน
6. นายแดงวิ่งเอาमितฟั้นนายดำ พอเจอนายขาวก็เอาमितฟั้นนายขาวด้วย
7. นายแดงลูกจ้าง หยิบเงินจากโต๊ะของนายขาวนายจ้ำงไป ครั้งละ 20 บาท รวมเป็นเงิน 2000 บาท
8. นายแดงพนักงานธนาคารยกยอกเงินของธนาคารไปทุกวัน เป็นเวลา 1 ปี
9. นายแดงต้องการลักข้าวสารของนายดำซึ่งมีจำนวนมาก ต้องใช้เวลา 20 วันจึงจะเสร็จ
10. นายแดงขโมยข้าวในนาที่กำลังเก็บเกี่ยว โดยใช้รถเกี่ยวสีข้าวลงไปเกี่ยวข้าวเวลากลางคือ คืนนั้นได้ไป 300 ไร่ 10 คันรถสิบล้อ
11. นายแดงบุกเข้าไปทำร้ายนายดำในบ้านนายดำ
12. นายแดงพังหน้าต่าง ประตุ บ้านนายเขียวในทันทีทันใด
13. นายแดงบุกเข้าไปบ้านข่มขืนนางสาว
14. นายแดงใช้กำลังทำร้ายข่มขืนนางสาว
15. นายแดงบุกเข้าไปบ้านยิงนางขาวตาย
16. นายแดงกอดนางขาวที่เตียงแล้วไปข่มขืนที่ห้องน้ำ
17. นายแดงไล่ตีนายดำที่ปากซอยแล้ววิ่งไล่ไปที่บ้านนายดำที่ท้ายซอย
18. นายแดงบุกกรุกเข้าไปในห้องนางขาว เมื่อคนในบ้านรู้ตัวก็พังข้าวของในห้อง
19. นายแดงยิงนายดำ กระสุนทะลุเสื้อดำ ไปโดนหน้าต่าง และกระจกแตก
20. นายแดงกรีดประเป่าเพื่อเอาเงินนางขาว
21. นายแดงยิงนายดำ กระสุนถูกดำบางเจ็บและถูกนายขาวตาย
22. นายแดงยิงนายดำ 4-5 นัด กระสุนถูกดำบางเจ็บและถูกนายขาวตาย
23. นายแดงยิงนายดำแล้วกลับบ้าน เวลาต่อมาเมื่อรู้ว่านายดำไม่ตาย จึงค้ำปืนบุกเข้าไปในบ้านยิงนายดำอีกครั้ง
24. นายแดงกับพวก 50 คน ไปตีนักเรียนคู่อริโดยไม่รู้ว่าเป็นใครบ้าง
25. นายแดงถ่มน้ำลายใส่นายดำ โดนเนื้อตัวและเสื้อผ้า